

prodeje tu budou zabavené věci a stanou se předmětem prodeje, a dále proto, že v době, kdy kupitel od prodeje z volné ruky ustoupil, ještě o výkon vlastního prodeje nešlo. Pro tvrzení rekurentky, že Anna N-ová návrhem na prodej věcí z volné ruky docílila odkladu veřejné dražby a tím poskytla příležitost, by některé zabavené předměty byly odstraněny, čímž prý byli poškozeni věřitelé, není ve spisech opory, a rekurentka přehlíží, že návrh na odklad veřejného prodeje učinil povinný. Jestliže v návrhu tomto uvedl povinný jako kupce Annu N-ovou, tato pak s návrhem souhlasila a složila k zajištění 5.000 Kč, lze právem usuzovati, že šlo o vážný návrh a o vážného kupitele, to tím spíše, že v době odhadu věcí dne 13., 14. a 17. května 1932 byly ještě v držení povinného právě věci, jež po nařízeném prodeji již chyběly. Usuzovati z návrhu a z docílení odkladu veřejné dražby na úmysl kupitele poškoditi věřitele, vymyká se z rozhodování v této věci. Jest dále nerozhodno, zda zbývající předměty — bytové zařízení — neztratily na své hodnotě a mohou býti upotřebeny k účelu, pro něž byly vyrobeny a zda mohla je Anna N-ová koupiti, poněvadž tvoří svou cenou jen nepatrnou část předmětů, na které její nabídka směřovala a jež i soud zamýšlel jí prodati povolujícím usnesením. Rekursní soud posoudil věc po stránce skutkové i právní správně, a nebyly jeho důvody vyvráceny vývody dovolacího rekursu.

Čís. 12345.

Část obecního pozemku, jíž nabyt stát směnnou smlouvou, by na ní zřídil veřejnou cestu, nestala se veřejnou cestou, třebaže byla fakticky jako taková zřízena, dokud stát ji neprohlásil za veřejnou cestu a dokud nebyla zapsána do seznamu veřejného statku a nebyla z pozemkové knihy vymazána.

Pachtovní smlouvou, jíž obec propachtovala právo dobývat z řeky písek a led s veškerými právy a v témž rozsahu, jak jí přísluší podle vodoprávního povolení jako majitelce náplavek, pozemků a cest, jež slouží k účelu těžení písku a ledu, i s právem příjezdu po pozemcích k tomu potřebných, nabyt pachtýř jen práva užívati náplavky i cest, jichž je potřebí ku příjezdu, za tím účelem, aby pachtýř mohl se s povozy dostat k řece a písek neb led naložený na povozy od řeky odvézt, nikoliv však práva pozemků těch používatí výhradně a jiné z téhož používání vylučovati.

(Rozh. ze dne 10. února 1933, Rv I 1345/31.)

Žalující podnikatelé domáhali se proti městské obci K. v Čechách soudního výroku, že žalovaná obec jako jejich smluvní strana, propachtovatelka, je povinna zabrániti rušení pachtovních práv žalobců jako pachtýřů městského podniku dobývání písku v Labi, kteréžto rušení spočívá v tom, že pískařské a cementářské družstvo v K. po pozemcích čk. 1619/3 a 1619/5 odváží (ze své náplavky) písek a led. K odůvod-

nění svého žalobního nároku dovolávali se žalobci pachtovní smlouvy ze dne 22. října 1928, podle níž spachtovali od žalované obce právo dobývatí písek a led z Labe s veškerými právy a v témž rozsahu, jak jí podle vodoprávního řízení přísluší jako majitelce příslušných náplavek, pozemků a cest, které slouží k těžení, uskladňování, prodeji, převozu a odvozu písku a ledu. Žaloba uváděla, že mezi spachtované předměty náleží mimo jiné i náplavka a cesta k ní vedoucí, ležící na pozemcích čk. 1619/3, 1619/5 a (doplněno) 1619/1, ke kteréžto cestě přísluší prý žalobcům jako pachtýřům výlučné právo užívací. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolací důvod podle § 503 čís. 4. c. ř. s. jest oprávněn potud, pokud odvolací soud usuzuje, že pozemek č. k. 1619/1 silnice již není vlastnictvím obce K. a že obec nemůže proti státu ve příčině této silnice uplatňovati své nároky a svá práva ze svého knihovního vlastnictví, které jest nesporné, poněvadž obec směnnou smlouvou ze dne 23. května 1912 postoupila státu z pozemku toho dílec, na němž byla zřízena příjezdní silnice k náplavce. Odvolací soud přehlíží, že podle § 431 obč. zák. lze nabývatí k nemovitým věcem vlastnického práva jen jeho vkladem v pozemkovou knihu a že se kupní nebo směnnou smlouvou nabývá jen titulu k převodu práva vlastnického, tedy jen obligačního nároku proti zciziteli, by vydal nabyvateli listinu způsobitou ke vkladu práva vlastnického (srov. jud. 186 víd. nejv. soudu) a že nabyvatel práva vlastnického teprve jeho vkladem v pozemkovou knihu nabývá též práv s vlastnictvím spojených (§ 442 obč. zák.). Dokud je tedy obec K. knihovní vlastnicí celého pozemku č. k. 1619/1 a dokud stát není do knih zapsán za vlastníka ke zmíněné její části, může obec každého jiného vyloučiti z jeho užívání, komu sama užívání to nepropůjčila. Nelze proto ani přisvědčiti dalšímu právnímu názoru odvolacího soudu, že cesta na oné části pozemku č. k. 1619/1, které stát směnnou smlouvou získal od města K., byla zřízena jako cesta veřejná, neboť, dokud stát se jejím vlastníkem nestal a ji za veřejnou cestu neprohlásil a dokud nebyla zmíněná část pozemku toho zapsána do seznamu veřejného statku a nebyla z pozemkové knihy obce K. vymazána, není cestou veřejnou, byť i to bylo zamýšleno oběma stranami smlouvu uzavřevšími. Než tím, že obec K. v pozemkové knize dosud jest zapsána jako knihovní vlastnice zmíněné části pozemku č. k. 1619/1, není pro stanovisko žalobců nic získáno. Pachtovní smlouvou ze dne 22. října 1928 propachtovala obec K. žalobcům právo dobývatí z Labe písek a led s veškerými právy a v témž rozsahu, jak jí přísluší podle vodoprávního povolení jako majitelce příslušných náplavek, pozemků a cest, jež slouží k účelu těžení písku a ledu, tedy s právem příjezdu po pozemcích k tomu potřebných. Jest tedy, jak již správně dovodil odvolací soud,

předmětem smlouvy písařský a ledařský podnik, což vyplývá i ze samé smlouvy, v níž se výslovně jako předmět smlouvy jmenuje »podnik«, tedy právo dobývatí z Labe písek a led v objemu, v jakém bylo právo to uděleno obci ve vodoprávním řízení českým místodržitelstvím dne 13. května 1910. Poněvadž lze podnik ten provozovati jen použitím určitých zařízení, propůjčila obec žalobcům právo užívati i toto zařízení, t. j. náplavku, pozemek pro uskladňování písku a pozemek pro příjezd. Obec propůjčila tedy ve smyslu smlouvy žalobcům k užívání náplavku i cesty, jichž je potřebí k příjezdu, za tím účelem, by žalobci mohli s povozy k řece Labi se dostatí a písek nebo led naložený na povozy od Labe odvézti, avšak jen potud, pokud právě žalobci k tomu účelu náplavky a oněch cest potřebovali ku provozu písaření a ledování, nikoli tedy právo pozemků těch používati výhradně a jiné z téhož používání vylučovati. Že obec žalobcům náplavku a příjezdní cesty propachtovala k výhradnému jich užívání, není ve smlouvě uvedeno a nevyplývá důsledek ten ani z jejího obsahu, any pozemky, sloužící jako příjezdní cesta k řece, nejsou ve smlouvě ani uvedeny podle katastrálních čísel a nejsou ani jinak blíže označeny. Z toho, že se žalobcům v odst. 5 smlouvy ukládá povinnost udržovati veškeré příjezdní cesty a náplavky ve sjízdném stavu a je řádně opravovati a čistiti, nevyplývá ještě výlučnost užívacího práva, což jest zjevno z odst. 13 smlouvy, podle něhož přísluší i Písařskému a cementářskému družstvu právo provozovati podnik písařský, avšak musí se se žalobci předem dohodnouti o náklady na udržování a opravy ve smyslu usnesení městské rady ze dne 11. dubna 1928. Obec nemohla žalobcům postoupiti více práv, než sama měla (§ 442 obč. zák.). Podle výnosu Českého místodržitelství ze dne 13. května 1910 dáno bylo obci K. povolení k vybírání písku v řece Labi uvnitř katastru města, při čemž podotknuto, že nesmí býti považováno toto povolení za udělení výhradního práva k dobývání písku v trati Labské, nýbrž může takové užívání řeky podle § 15 vodního zákona z roku 1870 i jiným osobám býti dovoleno a může státem kdykoliv býti odvoláno. Neměla-li tedy obec K. výhradné právo k dobývání písku v Labi, nemohla výhradnost jeho přenéstí ani na žalobce. Nebylo-li však právo dobývatí písek a led, kteréž tvoří hlavní předmět pachtovní smlouvy, propůjčeno žalobcům a nemohlo-li jim ani propůjčeno býti k výlučnému provozování, nelze ze smlouvy vyvozovati ani výlučné propůjčení práva užívati příjezdní silnice, kterémuž výkladu nevadí, že při předání náplavky obci podle protokolu ze dne 19. června 1914 převzala obec K. do udržování náplavku, jakož i příjezdní silnici k ní, neboť bylo v protokolu výslovně uvedeno, že příjezdní silnice může sloužiti i k jiným účelům než k účelům obecní náplavky a podotknuto, že v tom případě bude o udržování zahájeno nové jednání. Když tedy pachtovní smlouvou ze dne 21. října 1928 obec K. svá práva k písaření a ledování v Labi státem jí propůjčená přenesla na šest let na žalobce, a zavázala je též k udržování příjezdní silnice a náplavky, jest samozřejmé, že, bylo-li právo písaření propůjčeno též družstvu písařskému a cementářskému, že se tak státi mohlo pod pod-

mínkou, že toto družstvo převezme poměrnou část nákladů na udržování příjezdní silnice a náplavky, kterémuž názoru odpovídá již usnesení městské rady z 11. dubna 1928 a odst. 13 pachtovní smlouvy ze dne 22. října 1928. Městský úřad v K. sděluje sice v dopisech ze dne 22. listopadu a 24. prosince 1928, že Písařské a cementářské družstvo, dokud se nedohodlo se žalobci o používání a udržování, nemá právo používati příjezdní silnice k ledování a pískaření, to však činí neprávem, neboť povinnost k placení částečného nákladu na udržování a opravu příjezdní cesty jest jen následek jejího spoluužívání, nikoli však podmínkou užívání toho, to tím spíše, když cesta ta slouží, jak jest nesporno, jako všeobecný příjezd k brodu a k projektovanému překladišti. Nepřísluší tedy obecnímu úřadu právo zakazovati někomu používání této příjezdní cesty, nýbrž jen právo požadovati na každém používateli přiměřený příspěvek k udržování, to tím méně, když není ani tvrzeno, tím méně prokázáno, že se městská rada v K. usnesla na zákazu. Z toho se podává, že obec nepropůjčila žalobcům výhradné právo užívati příjezdní cesty k náplavce, a proto neděje se jim újma, používá-li též Písařské a cementářské družstvo této příjezdní cesty a náplavky vedle nich, pokud jim tím se neznemožňuje a neobmezuje právo v Labi písek a led dobývati a odvážeti. Spoluužívání cesty a náplavky družstvem není tudíž rušebním činem proti žalobcům a není proto žalovaná obec povinna družstvu tomu spoluužívání zakázati ani ohledně pozemku č. k. 1619/1 ani ohledně pozemků č. kat. 1619/3 a 1619/5, jež vlastnický patří státu a tudíž ani obcí propachtovány býti nemohly. I když tedy obec K. jest dosud výhradnou vlastnící pozemku č. k. 1619/1 a propůjčila žalobcům právo použití ho ku příjezdu na náplavku, neplyne z toho ještě nikterak, že jim je propůjčila výhradně, výlučně, nýbrž že jim je propůjčila jen potud, aby mohli po cestě té voziti písek a led z Labe, což ještě nevyklučuje použití cesty té jinými zájemníky. Z výše pachtovného nelze dovozovati výlučné oprávnění žalobců k používání příjezdní cesty, neboť podle smlouvy pachtovní platí se pachtovné za přenechání pískařského a ledařského podniku a váhy a za používání inventáře, nikoli však za výhradné používání příjezdní silnice. O tom se neděje ve smlouvě nikde zmínka. Nevyplývá tedy z pachtovní smlouvy pro obec povinnost poskytnouti žalobcům pomoc k tomu, aby Písařské a cementářské družstvo bylo vyloučeno ze spoluužívání zmíněné příjezdní cesty k náplavce (§ 1096 obč. zák.) a není proto potřebí obírat se otázkou, zda žádané plnění jest pro obec nemožno čili nic. Žalobci nemohou se též dovolávati důvěry v knihy veřejné, neboť z pozemkové knihy výhradnost práva jimi vymáhaného nevyplývá. Uplatňování výtky, že byli žalobci uvedeni v omyl (§ 871 obč. zák.), nespadá v rámeček tohoto sporu, neboť není žalována obec o uznání neplatnosti smlouvy pachtovní pro omyl.

Čís. 12346.

Smlouva o dodávce určitého množství zboží denně za předem ujednanou kupní cenu na řadu let jest jedinou trhovou smlouvou s různými